

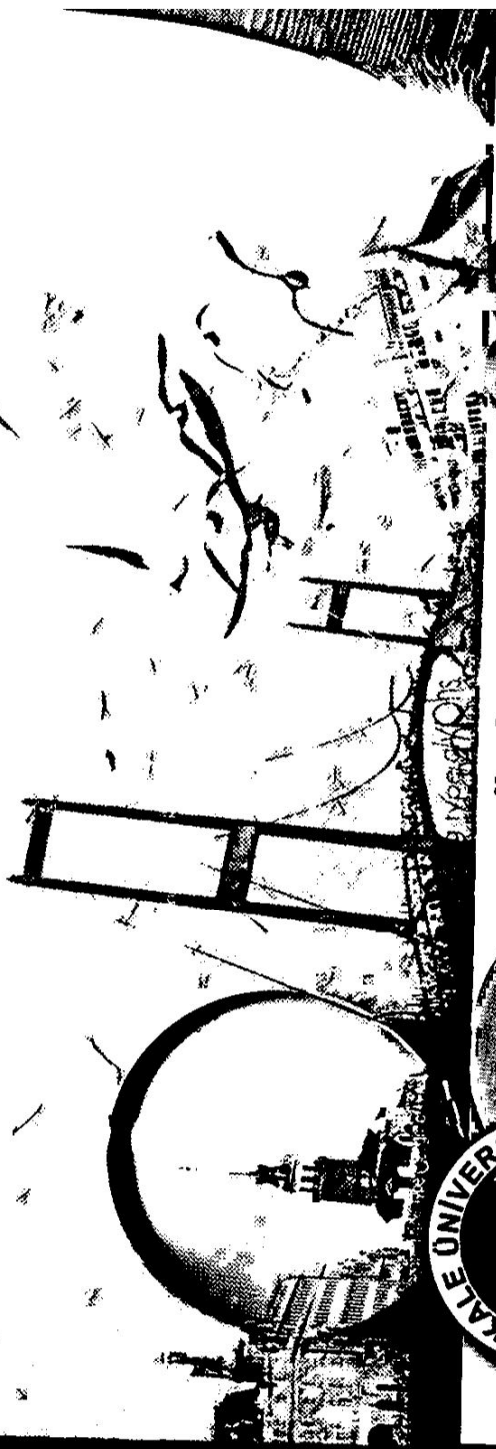
ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMALI INTERNATIONAL COMPARATIVE
Edebiyat **IV** LITERATURE
Bilimi (ادبیات)
Kongresi C o n g r e s s

01- 03 Kasım / November

2012

Kültürler ve Değerler Buluşması
Meeting of Cultures and Values

Bildiri Özetleri
Abstracts

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
KIRIKKALE UNIVERSITY

20th year

Kızıllıcaşirmalidebiyat.kku.edu.tr

T.C. BAŞBAKANLIK
TANITMA FONU

KATILARLA

پیوند ایران و ترکیه از رهگذر سفرنامه های حج

دکتر تقی‌الله برجساز دانشگاه شام

هدف مقاله حاضر، بررسی شگرد های ادبی و زبانی سفرنامه مکه ی فرهاد میرزا با سیاحت نامه مخفه الحرمین یوسف نابی است. مسأله اصلی این پژوهش مقایسه ویژگیهای مشترک و متفاوت این نوع ادبی بر اساس فرهنگ دو ملت است، این مقاله به روش کتابخانه ای و تحلیلی محتوا انجام گرفته است. سفرنامه های ایرانی دوره قاجار تحت تأثیر فرنگی ها و عثمانی ها و منازل نامه ها نوشته شده اند، هرچند قبیل از این سنت سفرنامه نویسی در ایران، تاریخچه مختصری داشت. "ارتباط با غرب" عامل مشترکی است که شیوه سفرنامه نویسی در ترکیه و ایران را تحت تأثیر قرار داده است، سفرنامه ها علاوه بر این که میراث علمی و فرهنگی هر ملت به شمار می آیند و در حوزه تاریخ، جغرافیا، آداب و رسوم، آگاهی های مربوط به راه ها و منزل ها و... ارزشمندند، برخی از آنها از نظر ادبی به ویژه ادبیات حج از جایگاه ویژه ای برخوردارند

«مخفه الحرمین» سفرنامه ای ارزشمند و اثری ادبی است و به همین دلیل، به عنوان یک سیاحت نامه ادبی شناخته شده و تعداد زیادی ابیات فارسی به ویژه از کتاب «فتوح الحرمین» محیی لاری (م 933) ذکر شده است. اصل سفرنامه به ترکی است، اما کلمات و ترکیبats فارسی فراوانی در آن به کار رفته و حتی فهرست آن به طور کامل فارسی است.

سفر نامه مکه ی فرهاد میرزا در دوره قاجاری نوشته شده، این اثر به نوبه خود از برخی ویژگی های ادبی و اطلاعات عام برخوردار است.

نتیجه این که سفرنامه های حج علاوه بر بیان مناسک حج، اطلاعات جغرافیایی و تاریخی و آداب مردم، دارای دایره واژگانی، ساختار محتوایی، شگردها و تلمیحات ادبی ویژه هستند و از این نظر با یکدیگر اشتراکات و اختلافاتی دارند.

کلید واژه ها: سفرنامه های حج، سفرنامه مکه، فرهاد میرزا، مخفه الحرمین، یوسف نابی.